

13.

Andulka v ohrožení
Bydlení pro kraba
Pásovec kulovitý

ZVÍŘECÍ DETEKTIVKA

Andulka v ohrožení

Domácí mazlíčci bývají křehká a citlivá stvoření. O některých to platí dvojnásob, jak mi připomněl právě tento případ.

Popis případu

Když se mi ozvala Věra, abych se přišla mrknout na její roční andulku Rózu, zněla trochu ustaraně. Snažila se sice tvářit optimisticky, ale mně bylo hned jasné, že s Rózou opravdu není všechno v pořádku...

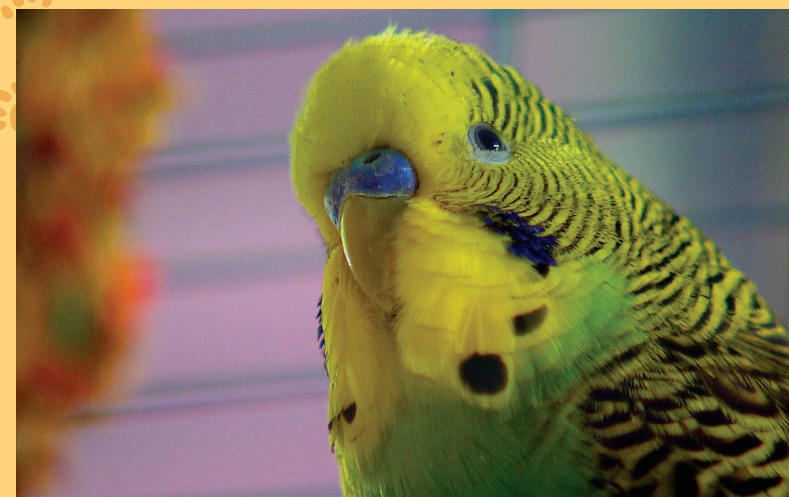

Místo činu, výslech

Nakonec Věra přiznala, že už začíná být zoufalá. Její jinak rozverná Róza se totiž v posledních dvou týdnech chová netečně a hlavně, přestává žrát! Přitom jsem zjistila, že nemá žádné viditelné zranění, krmení dostává stále stejné. Společnost, kterou andulky tolik potřebují, má taky zajištěnu – když je Věrka ve škole, přesouvá se Róza do kuchyně, protože tam tráví většinu času mamka, která je doma s Věrčiným malým bráškou. Zkrátka, stupeň záhady nejvyšší! Ani nevím proč, napadlo mě tentokrát pozvat na pomoc Inžu!

Odhalení

Klec i její zařízení byly podle Inži v pořádku, vyloučili jsme i možný průvan či přímé slunce, které by mohly andulku ohrozit. Inžu ale zaujala zmínka o kuchyni, kde tráví Róza čas, když je Věra ve škole. Konkrétně se pídil po nádobí, ve kterém se vaří. A je to neuvěřitelné, ale my jsme tu záhadu nakonec opravdu rozlouskli! Andulky jsou totiž velmi citlivé na výpary při vaření – v tomto případě se vařilo na teflonovém nádobí. Nám to nepřijde, ale z nádobí se při vaření vypařují různé látky, které křehké andulky nemusí vždy lehce zpracovat. Takže pozor, andulky nepatří do kuchyně!

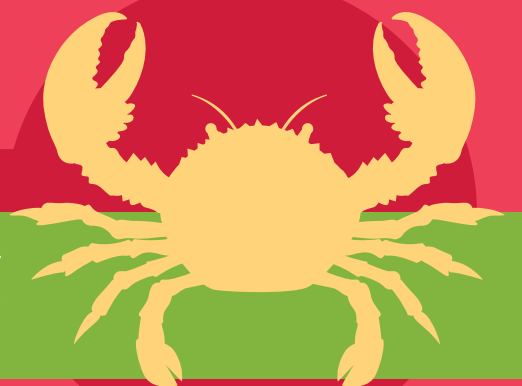

Co byste měli vědět o andulkách

Kde asi vzala andulka svůj roztomilý název? Připomínala snad někomu malou holčičku Aničku? Bylo by to hezké, ale skutečnost je jiná: český název andulka pochází ze zkomoleného latinského druhového jména undulatus, což znamená vlnkovaný. Andulka neboli papoušek vlnkovaný u nás patří mezi nejrozšířenější domácí mazlíčky. Nejčastěji bývá zelená se žlutou hlavičkou, s vlnkáním na zádech a kolem očí, kropenatými křídly a modrým ocasem. Vyléčtělé bývají i azurové, tyrkysové, světle fialové, šedo zelené, šedé a také duhové. Tyhle parádnice dokonce mají na dolním i horním víčku drobné řasy...

Bydlení pro kraba

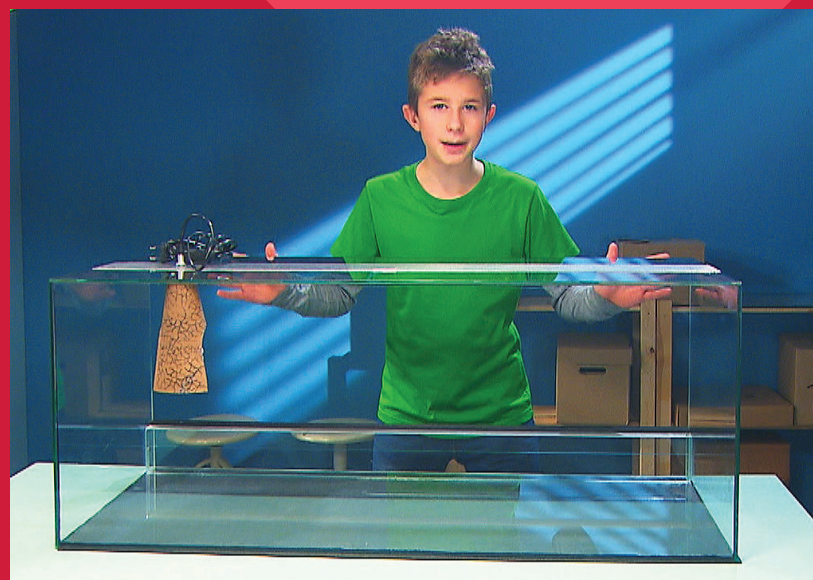
TUTORIAL

Zařizovat domeček pro obojživelníka není jednoduché, ale pokud se výsledek podaří a nový obyvatel má radost, stojí to za to!

Seznamte se!

Suchozemským krabům se díky jejich zajímavé barevnosti říká harlekýni nebo krabi třibarevní. Pocházejí z Jižní Ameriky, ale žijí také okolo řek a mořského pobřeží v západní Africe, kam byli zavlečeni. Jsou to podivuhodní tvorové, velkou rychlostí a nezvykle bokem pobíhají jak na souši, tak i po dně pod hladinou a rozhlíží se přitom očima na stopkách. Dožívají se až dvanácti let. Je možné chovat i více jedinců, ale měli by být stejně velcí, jinak hrozí, že ten menší se stane obětí toho většího.

Co budete potřebovat

paludárium – 110 x 30 x 50 cm
písek nebo malé oblázky
větší kořen a kameny
nádobka s vodou
UV lampa
filtr na vodu

Bydlení značka ideál

Ideální bydlení pro kraba tvoří takzvané paludárium, které mu umožní pohybovat se ve vodě i na souši. Velikost by měla být minimálně 110 x 30 x 50 cm, přičemž souš zabírá asi dvě třetiny. Na dno je vhodné dát písek nebo malé oblázky, protože krabi se rádi vrtají v zemi. Vody v nádobce by mělo být tolik, aby se krab mohl celý ponořit. A důležité je vytvořit mu na souši i pod vodou pomocí kořenů či kamenů spoustu úkrytů. Bude je potřebovat zvláště v období, kdy si svléká krunýř. Teplota paludária by alespoň na jednom místě měla přesahovat 35 stupňů, což zajistí UV lampa. A důležitá věc na závěr – nepodceňujte filtraci vody a čištění paludária od zbytků potravy! Krab ji totiž nesní najednou a bez čištění by se mohla snadno kazit.

Pásovec kulovitý

Když jsem o tomto tvorovi přemýšlela, napadlo mě, že je to vlastně takový zvířecí rytíř. A stojí za to se s ním seznámit!

Challenge 1

Tohoto exotického tvora jsem rozhodně chtěla pro vás objevit, a to právě kvůli jeho originálnímu způsobu obrany před nepřáteli.

Pátrání

Hned na začátku pátrání jsem se ocitla v přípravě krmení – byla jsem zvědavá, čím se vlastně tento zvířecí rytíř živí. Rád si pochutnává třeba na hmyzu, v jídelníčku má nejen brouky a červy, ale i mravence a termity, které vyhledává protáhlým čumákem tak trochu jako mravenečník. Pochází z jižní Ameriky, kde obývá savany a mokřady. Má silné drápy, malý kuželovitý ocásek a právě onu velmi účinnou obranu před nepřáteli. Na zádech mu totiž narostl pohyblivý krunýř či pancíř, tvořený destičkami, které jsou seřazené v pásech.

Challenge splněna!

A podle těchto pásů dostal tento pozoruhodný tvor taky své jméno – pásovec kulovitý! A proč vlastně kulovitý? Jednotlivé destičky jsou spojeny kůží, díky čemuž se pásovec mohou různě ohýbat – a pokud se ocitnou v nebezpečí, dokážou se dokonce zabalit do úhledné pevné koule, která zranitelné části těla ukryje a pásovec se tak ubrání nepřátelům – třeba vlkům nebo jaguárům. A krunýř je skutečně velice pevný a odolný, prostě něco jako rytířské brnění.

Zajímavosti o pásovcích

Pásovcové jsou samotářská a svým způsobem velmi záhadná zvířata, ovšem s mnoha neobvyklými schopnostmi. Vypadá to, jako by vznikli spojením želvy a ježky, ale ani s jedním z nich nemají vůbec nic společného. Jejich nejbližší příbuzní jsou mravenečníci. Zajímavé je, že tělo, kryté pevnými kostěnými pláty, které je chrání před nepřáteli, mají jako jediní savci na světě. Pásovec může mít až přes sto zubů, má jemný čich, ale slabý zrak. Je výborný plavec, ovládá totiž neobvyklou techniku – nasaje vzduch a naplní jím vnitřní orgány. Vzduch ho nadnáší a pásovec i s těžkým krunýřem dokáže plavat na velké vzdálenosti.

Na co byly citlivé andulky, když byla jejich klec v kuchyni?

- a) na výpary při vaření v teflonovém nádobí
- b) na zvuky pračky a myčky nádobí
- c) na maminčin hlasitý zpěv při vaření

Co mají andulky na očním víčku

- a) bílé tečky
- b) drobné řasy
- c) žluté linky

Jak se pohybují krabi?

- a) pozpátku
- b) bokem
- c) velkými přískoky

Co je to paludárium?

- a) kombinace souše a vody v jedné nádobě
- b) obří akvárium
- c) bydlení pro paludy obecné

Čím se převážně živí pásovec?

- a) hmyzem, červy a termity
- b) trávou a kořínky
- c) tím, co má tvar kuliček

Se kterými zvířaty jsou spřízněni pásovci?

- a) s rybami
- b) s mravenečnými
- c) s králíky

